

E-CIKLIRAJ!
E-ODPADKI NISO SMETI, ZANJE ZEOS POSKRBI.

**PRINESI STARE
BATERIJE**

14. OKTOBER 2019

* KONGRESNI TRG, LJUBLJANA * 9:00 - 17:00 *

2. Mednarodni dan e-odpadkov v Ljubljani

Ljubljana, 15. oktober 2019 – Včeraj se je zgodil 2. Mednarodni dan e-odpadkov, ki smo ga obeležili tudi v Sloveniji. V sklopu ozaveševalno-zbiralne nagradne akcije odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev »Prinesi stare baterije« (ki poteka med 1. in 20. oktobrom 2019 na območju Mestne občine Ljubljana) se je na Kongresnem trgu v Ljubljani zgodilo veliko zanimivih poučno-zabavnih aktivnosti na temo e-odpadkov s poudarkom na starih baterijah. Organizirala jih je družba [ZEOS, d.o.o.](#) skupaj z [Radiem Ekspres](#), [Mestno občino Ljubljana](#), [JP VOKA Snaga d.o.o.](#) in podjetjem [Varta](#). Na dogodku je simbolično oddal svoje stare baterije tudi podžupan Mestne občine Ljubljana Dejan Crnek. V sklopu akcije organizirano zbira stare baterije 38 prijavljenih ljubljanskih osnovnih šol s skoraj 19.000 učenci, ki so do sedaj zbrali dobrih 4,5 ton odpadnih baterij. Zbiranje poteka še do konca tega tedna in tudi vsi posamezniki lahko sodelujejo z oddajo baterij. Akcija poteka v sklopu projekta [Life Gospodarjenje z e-odpadki](#) (v sofinanciranju [Ministrstva RS za okolje in prostor](#) ter [Evropske komisije](#)).

Pobuda za ustanovitev Mednarodnega dneva e-odpadkov je prišla v lanskem letu s strani Mednarodne organizacija [WEEE forum-a](#) – združenja shem za ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo. V sklopu dogodka želijo z različnimi aktivnostmi dvigniti ozaveščenost posameznikov na področju pravilnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami ter spodbuditi potrošnike k njihovi pravilni oddaji, saj si želijo povečati tudi njihovo ponovno uporabo in reciklažo, tako na dan dogodka, kot tudi v prihodnosti.

Letos se je dnevu priključilo več kot 100 organizacij iz več kot 40 različnih držav po vsem svetu, ki organizirajo različne vrste promocijskih aktivnosti, od konferenc in delavnic, zbiralnih akcij, tekmovanj in kampanj v družabnih omrežjih ter spletnih vodnikov in iger. Tudi Slovenija je zraven.

Količina e-odpadkov se nenehno povečuje (vsako leto za 3-4%), le-ti pa vsebujejo veliko dragocenih in nevarnih snovi, katere je potrebno pravilno obdelati. Pričakuje se, da bo v letu 2019 svetovno nastalo 50 milijonov ton e-odpadkov. Polovica od njih bo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Mestna občina
Ljubljana

International E-Waste Day
Powered by the WEEE Forum

E-CIKLIRAJ!

osebnih aparatov kot so računalniki in monitorji, TV ekrani, pametni telefoni, tablice pa tudi večji gospodinjstvi aparati, grelne in hladilne enote. Vsako leto pa se reciklira le 20% svetovnih e-odpadkov, kar pomeni, da se 40 milijonov ton e-odpadkov odloži na odlagališča, sežge ali pa z njimi nezakonito trguje. Zaradi tega se izgubi precej dragocenih in redkih surovin, posledice teh dejanj pa povzročajo resne zdravstvene, okoljske in družbene težave.

Pascal Leroy, generalni direktor WEEE Forum-a je ob tem dnevu poudaril: *»Boljše procente ločevanja lahko dosežemo le z vključevanjem vseh akterjev v verigi, vključno z državljani. Mednarodni dan e-odpadkov bo zagotovo prispeval k izboljšanju družbene ozaveščenosti in tudi k izboljšanju stopnje zbiranja ne le v Evropi, temveč tudi po vsem svetu.«*

Karmenu Vella, EU komisar za okolje, pomorske zadeve in ribištvo pa poudaril: *»Vstopamo v naslednjo stopnjo evropske zavezanosti h krožnemu gospodarstvu. To pomeni recikliranje vseh naših elektronskih odpadkov, kjer se jim ni mogoče izogniti, sicer pa preprečevanje nastajanja teh odpadkov s ponovno uporabo in drugimi elementi krožnega gospodarstva.»*

Dogajanje na Kongresnem trgu v Ljubljani

Z namenom ozaveščanja občank in občanov Mestne občine Ljubljana so organizatorji akcije **»Prinesi stare baterije«** na dan 2. Mednarodnega dneva e-odpadkov (14. oktobra 2019) organizirali vrsto aktivnosti, povezanih z e-odpadki in odpadnimi baterijami na Kongresnem trgu. Učenci, učitelji in drugi obiskovalci so si lahko ogledali ozaveščevalno vozilo **E-transformer**, ki ima na strehi pravo sončno elektrarno, v svoji notranjosti pa skriva potujočo razstavo aparatov v obliki »eksplozijskih sestavnic« - od najmanjšega do največjega dela, tako da si je lahko vsak obiskovalec ogledal notranjost aparatov. Na ogled so bili sestavni deli velikih in malih gospodinjstvih aparatov, mobilnih telefonov, televizorjev in raznovrstne e-opreme. Večinoma so vsi ti deli primerni za reciklažo.

Učenci pri ogledu notranjosti E-transformerja

E-CIKLIRAJ!

Družba **ZEOS, d.o.o.** je na dogodku poleg vozila vsem zainteresiranim na ogled in preizkus ponudila tudi zabavno-poučne **E-cikliraj aktivnosti**: preizkusili so se v spretnosti in poskušali priti na cilj brez dotikanja labirinta, pognali posebno sobno kolo in z njim prižgali sijalke ali nekatere manjše aparate, se fotografirali s »staro trotlco« in si fotografijo poslali na svoj e-mail, se zabavali s ciljanjem prenosnih telefonov in se s pomočjo magnetne igre učili pravilno ločevati e-odpadke.

Pestro dogajanje na Kongresnem trgu (v ozadju E-transformer)

Na gostujoči delavnici **Hiše eksperimentov** so lahko vsi vedoželjni naredili enostavno baterijo z različnimi kovinami in sadjem ter ugotavljali, kje je skrita elektrika. Baterijo so nato uporabili za poganjanje električne naprave in spoznali, da so lahko tudi sami del delujoče baterije.

Delavnica Hiše eksperimentov

E-CIKLIRAJ!

Z obiskom na dogodku in oddajo svojih starih baterij v zbiralnik je obiskovalce pozdravil **podžupan Mestne občine Ljubljana Dejan Crnek**, ki je na dogodku poudaril: »Pri ozaveščanju je pomembno, da se prične izvajati že v vrtcih in šolah, ker tega lažje naučiš mlajše kot pa starejše.« in dodal: »Če baterije že uporabljamo, jih po uporabi tudi reciklirajmo.«

Pridružili so se mu tudi **ambasadorji projekta Life Gospodarjenje z e-odpadki: Zlatko, Mojca Mavec in Andrej Težak – Tešky**.

Z leve: Zlatko, Dejan Crnek (podžupan MOL), Emil Šehič (direktor ZEOS, d.o.o.), Mojca Mavec, Tešky, ECI - maskota

Tešky je celodnevne aktivnosti tudi moderiral ter za vse sladkosnedne občanke in občane v popoldanskem času pripravil v zameno za pest baterij **Čist hud šmorn**.

Trenutne zbrane količine

V sklopu akcije organizirano zbira stare baterije **38 prijavljenih ljubljanskih osnovnih šola** s skoraj **19.000 učenci**, ki so do sedaj zbrali dobrih **4,5 ton odpadnih baterij**. Potegujejo za **tri glavne nagrade** (koncert glasbenika Zlatka). Koncert si bodo prislužile: šola, ki bo zbrala največ odpadnih baterij na šolo; šola, ki bo zbrala največ odpadnih baterij na učenca in šola, ki se bo po mnenju organizatorjev najbolj potrudila pri širjenju informacij o akciji po svoji kanalih. Nagrajeni bodo tudi koordinatorji akcije na posamezni šoli.

Katere šole so trenutno v prednosti se lahko spremlja [tule](#).

Zbiranje vse do konca tega tedna

Zbiranje poteka **še do konca tega tedna** (do 20. oktobra 2019), zato se lahko vrstni res šol še zelo spremeni. V petek, 18. oktobra 2019 bodo organizatorji akcije zakrili trenutne rezultate, da bo pričakovanje še malo večje, končni rezultati akcije pa bodo znani v četrtek 24. oktobra 2019 in bodo objavljeni na spletni strani akcije www.starebaterije.si.

Šolam pri zbiranju lahko pomagajo tudi vsi posamezniki in to tako, da svoje stare baterije namenijo eni izmed sodelujočih v akciji. To lahko naredijo na dva načina: ali stare baterije predajo osebi, ki hodi na določeno šolo oz. tam dela, ali pa jih sami odnesejo na eno izmed javnih zbirnih točk v sklopu te akcije ter s tem sodelujejo v nagradni igri. Tri javne zbirne točke bodo na voljo vse do konca akcije, in sicer:

- na **Radio Ekspres** (Stegne 21c, 1000 Ljubljana): v času med 1. in 20. oktobrom 2019 od ponedeljka do petka med 8:00 in 16:00
- na **Zbirnem centru Povšetova** (Povšetova 2, 1000 Ljubljana): v času med 1. in 20. oktobrom od torika do sobote med 11:00 in 18:00
- na **Zbirnem centru Barje** (Cesta dveh cesarjev 101, 1000 Ljubljana): v času med 1. in 20. oktobrom 2019 od ponedeljka do sobote med 6:00 in 20:00

Še vedno velja, da na teh treh lokacijah ob oddaji vsaj **10-ih odpadnih baterij** vsak posameznik prejme majhno pozornost in lahko sodeluje v žrebu za večje nagrade.

Vrste starih baterij, ki se zbirajo v akciji »Prinesi stare baterije«

V sklopu akcije se zbira baterije iz igrač, daljincev, ure, fotoaparata, ročne ure, kalkulatorjev, osebne tehtnice (z oznakami AA, AAA, AAA, DC, 9V) in večje baterije iz prenosnih telefonov, računalnikov, robotskega sesalca, električnega orodja itd. Ne zbira pa se avtomobilskih in industrijskih akumulatorjev (to je poseben odpadek).

Več informacij o baterijah (kako se pravilno ravna z baterijami, zakaj je potrebno odpadne baterije ločeno zbirati in reciklirati, kaj vse se zgodi z baterijami, ko jih oddamo v reciklažo in nekaj zanimivih dejstev o baterijah) najdete na povezavi: [Zanimivosti o baterijah](#)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Mestna občina
Ljubljana

International E-Waste Day
Powered by the WEEE Forum

Informacije

ZEOS, d.o.o.

Urša Dolinšek, koordinatorica aktivnosti

T: 01 235 52 55

E: urska.dolinsek@zeos.si

W: www.starebaterije.si

WEEE Forum (International e-waste day)

Pascal Leroy, generalni direktor

E: pascal.leroy@weee-forum.org

T: +32 473 75 61 53

W: <https://weee-forum.org/iewd-about/>

Trajanje akcije Prinesi stare baterije: 1. - 20. oktober 2019

Lokacija akcije: Mestna občina Ljubljana

Organizator akcije: ZEOS, d.o.o.

Medijski pokrovitelj akcije: Radio Ekspres

Partnerji akcije: Mestna občina Ljubljana, JP VOKA Snaga d.o.o., Varta

Častni ambasador akcije: župan Mestne občine Ljubljana, g. Zoran Janković

Akcija poteka v sklopu: 2. Mednarodnega tedna e-odpadkov 14. oktobra 2019 / projekta Life Gospodarjenje z e-odpadki, katerega sofinancerja sta Ministrstvo za okolje in prostor RS ter EU komisija

Seznam sodelujočih ljubljanskih osnovnih šol

Inštitut Lila, OE OŠ Lila Ljubljana / Montessori inštitut, Zavod za pomoč staršem pri razvoju otrok / Osnovna šola Bežigrad / Osnovna šola Bičevje / Osnovna šola Božidarja Jakca Ljubljana (+ podružnica Hrušica) / Osnovna šola dr. Vita Kraigherja Ljubljana / Osnovna šola Dravlje / Osnovna šola Franceta Bevka / Osnovna šola Hinka Smrekarja Ljubljana / Osnovna šola Karla Destovnika Kajuha Ljubljana / Osnovna šola Ketteja in Murna / Osnovna šola Koseze / Osnovna šola Ledina / Osnovna šola Livada / Osnovna šola Majde Vrhovnik Ljubljana / Osnovna šola Martina Krpana Ljubljana / Osnovna šola Milana Šuštaršiča / Osnovna šola Mirana Jarca / Osnovna šola Miška Kranjca / Osnovna šola Nove Fužine / Osnovna šola Nove Jarše / Osnovna šola Poljane Ljubljana / Osnovna šola Riharda Jakopiča Ljubljana / Osnovna šola Savsko naselje / Osnovna šola Spodnja Šiška / Osnovna šola Toneta Čufarja / Osnovna šola Trnovo / Osnovna šola Valentina Vodnika Ljubljana / Osnovna šola Vič / Osnovna šola Vide Pregarc Ljubljana / Osnovna šola Vižmarje – Brod / Osnovna šola Vodmat / Osnovna šola Franca Rozmana - Staneta Ljubljana / Osnovna šola Šentvid / Osnovna šola Šmartno pod Šmarno goro / Osnovna šola narodnega heroja Maksa Pečarja / Osnovna šola Zadobrova / Osnovna šola Sostro (+ podružnice Besnica, Janče, Podlipoglav in Prežganje)

O družbi ZEOS, d.o.o.

Družba [ZEOS, d.o.o.](http://www.zeos.si) je nacionalna ter neprofitna skupna shema ravnanja z e-odpadki oz. odpadno električno in elektronsko opremo (OEEO), odpadnimi prenosnimi baterijami in akumulatorji (OPBA) ter odpadnimi nagrobnimi svečami (ONS). Ustanovljena je bila julija 2005 na podlagi EU Direktive o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo, in sicer s strani proizvajalcev električne in elektronske opreme,

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Mestna občina
Ljubljana

International E-Waste Day
Powered by the WEEE Forum

E-CIKLIRAJ!

ki so s statutom določili, da bo njeno poslovanje usmerjeno v dolgoročno učinkovito izpolnjevanje obveznosti, ki jih proizvajalcem nalaga EU in nacionalna zakonodaja. V procesu zbiranja je vključenih preko 50 izvajalcev javne službe, 1000 trgovin in 500 podjetij. Letno izvedejo preko 10.000 prevzemov odpadkov ter jih preko izvajalcev zbiranja posredujejo v obdelavo. Skozi vsa leta delovanja velik del njihovih aktivnosti vsebuje tudi ozaveščanje, ki je ključno za dobre rezultate zbiranja odpadkov. Ker so pri izvedbi teh aktivnosti omejeni z lastnimi sredstvi, so zelo zainteresirani za projekte, ki jih podpira fundacija LIFE. Korak naprej v smeri večje ozaveščenosti in odzivnosti končnih uporabnikom so že dosegli s pomočjo projekta LIFE+ 10/INF/SI/000139 [»Slovenska OEEO kampanja«](#) in LIFE 14 GIE/SI/000176 [»Gospodarijenje z e-odpadki«](#). Rezultati njihovih aktivnosti se kažejo v vsakoletni rasti zbranih količin odpadkov, hkrati pa tudi v učinkovitejši organizaciji procesov zbiranja odpadkov.

O projektu Life Gospodarijenje z e-odpadki

V družbi ZEOS, d.o.o. so leta 2016 pričeli z izvajanjem petletnega ozaveščevalnega projekta na področju pravilnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami z naslovom LIFE [Gospodarijenje z e-odpadki](#) in s sloganom E-cikliraj. Projekt je sofinanciran s strani Evropske komisije in Ministrstva za okolje in prostor RS. V sklopu projekta vzpostavljajo potrošniku prijazno mrežo zbiranja e-odpadkov in odpadnih baterij: postavitve uličnih zbiralnikov na ekološke otoke in druge lokacije širom Slovenije ter zelenih kotov v večje tehnične trgovine, za zbiranje teh odpadkov na podeželju pa izvajajo mobilna zbiranja. Organizirajo več spremljevalnih aktivnosti, saj želijo občanom predstaviti nove možnosti za oddajanje e-odpadkov in odpadnih baterij in jih hkrati seznaniti, zakaj je pravilna oddaja tovrstnih odpadkov pomembna za okolje.

WEEE Forum

Ustanovljen je bil leta 2002 in je mednarodno neprofitno združenje s sedežem v Bruslju, ki povezuje 36 neprofitnih shem za električno in elektronsko opremo iz naslednjih držav: Avstralija, Avstrija, Belgija, Kanada, Češka, Ciper, Danska, Estonija, Italija, Grčija, Francija, Islandija, Irska, Litva, Luksemburg, Malta, Nova Zelandija, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Švica in Velika Britanija. To je največja organizacija te vrste na svetu. Leta 2016 so njene članice poročale o zbiranju in recikliranju 2.200.000 ton e-odpadkov in odpadnih baterij.

